

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Голова приймальної комісії
Андрій КРАСНОЖОН

01 квітня 2025 року

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ
ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
D4 ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ
(ОПП «Публічне управління та адміністрування»)

Одеса 2025

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мета фахового іспиту – перевірка загальних знань з основ публічного управління та адміністрування, виявлення рівня знань та вмінь, необхідних для опанування освітньо-професійної програми «Публічне управління та адміністрування» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти.

Вимоги до здібностей і підготовленості вступників. Програма фахового іспиту призначена для осіб, які раніше здобули базову вищу освіту за іншою спеціальністю і вступають на спеціальність D4 Публічне управління та адміністрування для здобуття освітнього ступеня бакалавра та мають здібності до оволодіння системою знань, умінь і навичок у сфері природничо-наукових, загальноекономічних та конкретно-економічних наук.

Характеристика змісту програми. Вступний фаховий іспит має міжпредметний синтетичний характер, що досягається побудовою за модульним принципом. У кожному модулі поєднується матеріал теоретичного та практичного характеру, спрямований на виявлення вмінь використовувати категоріальний апарат, методи спеціальності.

Вимоги до вступників на фаховому іспиті

Вступники, які вступають на навчання за спеціальністю D4 Публічне управління та адміністрування для здобуття освітнього ступеня бакалавра, повинні продемонструвати знання й уміння з основних тем програмних модулів.

Під час проведення фахового іспиту не допускається користування електронними приладами, підручниками, навчальними посібниками та іншими матеріалами, якщо це не передбачено рішенням Приймальної комісії. У разі використання вступником під час фахового іспиту сторонніх джерел інформації (у тому числі підказки), він відсторонюється від іспиту, про що складається акт, у якому члени комісії вказують причину відсторонення та час.

Вступники, які не з'явилися на фаховий іспит без поважних причин у зазначений за розкладом час, до подальшої участі в конкурсі не допускаються.

МОДУЛЬ 1. ОСНОВИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

Тема 1. Теоретико-методологічні основи публічного управління та адміністрування. Теоретичні підходи до розуміння публічного управління та адміністрування і його еволюція. Предмет та методологічна основа публічного управління та адміністрування (співвідношення понять «управління» та «публічне адміністрування»). Формування та розвиток ідей управління суспільством. Основні підходи до управління суспільством.

Тема 2. Громадянське суспільство як суб'єкт / об'єкт публічного управління та адміністрування. Етапи формування громадянського суспільства. Основа та інститути громадянського суспільства. Функції та види громадянського суспільства. Громадянське суспільство як сфера формування єдиного комплексу цінностей та відносин.

Тема 3. Закони та принципи публічного управління та адміністрування. Публічне управління як вид соціального управління. Виконавча влада і публічне управління. Основні риси управлінської діяльності. Поняття та види функцій публічного управління. Структура публічного управління. Призначення публічного адміністрування. Загальний закон соціального управління. Загальносистемні принципи публічного адміністрування. Централізація, децентралізація, деконцентрація влади.

Тема 4. Форми та методи публічного управління. Поняття форм публічного управління та адміністрування. Види форм управління. Правові акти публічного управління. Відмінність актів публічного управління від інших документів та рішень. Поняття методів публічного управління. Переконавання та примус у публічному управлінні. Методи прямого і непрямого управління.

Тема 5. Публічне управління та адміністрування як процес вироблення, ухвалення та виконання управлінських рішень. Управління як визначальна функція публічного адміністрування. Система управління. Об'єкти та суб'єкти управління. Поняття управлінського рішення. Послідовність ухвалення управлінського рішення в публічному адмініструванні.

МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

Тема 1. Організація та реалізація публічного управління в Україні. Державна влада та її структура. Концепція єдності влади. Концепція розподілу влад. Організаційно-правовий та соціальні аспекти. Легалізація державної влади: поняття, особливості, характеристика.

Структура механізму та органів публічної влади. Ефективність та результативність публічного управління: поняття, критерії, фактори. Публічне управління в умовах воєнного стану.

Тема 2. Органи виконавчої влади та організація їх роботи. Поняття органу виконавчої влади та його правовий стан. Компетенція, підвідомчість і повноваження. Види органів виконавчої влади. Центральні органи виконавчої влади. Порядок формування, склад і компетенція Кабінету Міністрів України. Загальні функції і система міністерств та інших центральних органів виконавчої влади України. Місцеві органи виконавчої влади. Порядок утворення та система місцевих державних (військових) адміністрацій. Структура та основи компетенції місцевих державних (військових) адміністрацій.

Тема 3. Місцеве самоврядування в Україні. Поняття місцевого самоврядування. Сучасні моделі місцевого самоврядування. Конституційне закріплення моделі місцевого самоврядування в Україні. Правова, територіальна основа, система та основні принципи місцевого самоврядування. Органи місцевого самоврядування: повноваження, система, організація роботи. Акти органів місцевого самоврядування.

Тема 4. Державна служба в Україні. Поняття й основні принципи державної служби. Види державної служби. Правове регулювання державної служби. Класифікація посад державних службовців. Правовий статус державних службовців. Проходження державної служби. Види відповідальності державних службовців.

Тема 5. Антикорупційна діяльність у сфері публічного управління. Поняття корупції та корупційних дій. Нормативно-правова база антикорупційної діяльності. Зони підвищеного ризику прояву корупції. Фактори запобігання виявам корупції в органах публічної влади.

Тема 6. Територіальний розвиток і регіональна політика в Україні. Теоретичні засади регіонального управління. Регіональний та місцевий розвиток. Регіональна політика України в умовах економічної кризи. Проблеми регіонального розвитку: сутність, класифікація, підходи та концепції. Сучасні тенденції регіонального розвитку в Україні. Розвиток Південного регіону України. Проблема тимчасово окупованих та деокупованих територій.

Тема 7. Управління освітою в Україні. Система освіти в Україні, її структура. Органи освіти: їх функції та структура. Управління освітою: принципи, методи та функції. Органи управління в освіті. Система державних органів і органів місцевого самоврядування.

Критерії оцінювання відповідей на тестові завдання фахового іспиту

Кількість правильних відповідей	Бали	Кількість правильних відповідей	Бали
4	100	21	178
5	114	22	182
6	118	23	186
7	122	24	190
8	126	25	194
9	130	26	197
10	134	27	200
11	138		
12	142		
13	146		
14	150		
15	154		
16	158		
17	162		
18	166		
19	170		
20	174		

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бакуменко В. Д., Бондар І. С., Горник В. Г., Шпачук В. В. Особливості публічного управління та адміністрування : навч. посіб. Київ : КНУКіМ, 2016. 167 с.

2. Битяк Ю. П., Матюхіна Н. П., Федчишин С. А. Публічна служба : посіб. для підгот. до іспиту. Харків : Право, 2018. 260 с.

3. Біла-Тіунова Л. Р. Державна служба України. Загальна частина : навч. посіб. Одеса, 2020. 511 с.

4. Бредун С. О., Кречик А. С., Кушніренко О. Г. Взаємодія гілок державної влади як фактор стабільності та розвитку конституційного ладу України. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 3. С. 66-69.

5. Дзюндзюк В. Б., Мельтюхова Н. М. Публічне адміністрування в Україні : навч. посіб. Харків : Магістр, 2011. 306 с.

6. Долженков О. О. Публічне управління та адміністрування : вступ до спеціальності : навч. посіб. Одеса : Букаєв В. В., 2019. 190 с.

7. Енциклопедичний словник з державного управління / уклад. : Ю. П. Сурмін, В. Д. Бакуменко, А. М. Михненко та ін. Київ : НАДУ, 2010. 820 с.

8. Коваль Г. В. Публічне управління : навч. посіб. Київ, 2013. 300 с.
9. Коломоєць Т. О., Лютиков П. С. Публічне адміністрування в Україні в умовах реформування (адміністративно-правовий аспект) : навч. посіб. Запоріжжя : Запорізький нац. ун-т, 2013. 215 с.
10. Круп'як Л. Б. Організація діяльності державного службовця : навч. посіб. Тернопіль : Крок. 2015. 243 с.
11. Линдюк О. А. Теорія та практика модернізації державної служби України в умовах глобалізації : монографія. Київ : НАДУ, 2016 316 с.
12. Малиновський В. Я. Публічна служба в Україні : підручник. Київ : Кондор, 2018. 312 с.
13. Організація діяльності державного службовця / М. Канавець та ін. Київ : Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу, 2018. 320 с.
14. Процюк І. В. Поділ державної влади як основоположний принцип правової соціальної держави. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2022. Вип. 4 (45). С. 28-35.
15. Публічна служба : навч. посіб. / С. М. Серьогін та ін. 2-ге вид. Дніпро : ГРАНІ, 2019. 384 с.
16. Публічне адміністрування в Україні : навч. посіб. / за заг. ред. В. В. Корженка, Н. М. Мельтюхової. Харків : Магістр, 2011. 306 с.
17. Публічне адміністрування на засадах проектного менеджменту : навч. посіб. / О. В. Пономаренко та ін. ; за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка. Київ : Освіта України, 2014. 176 с.
18. Публічне управління в умовах інституційних змін : колективна монографія / за наук. ред. Р. В. Войтович, П. В. Ворони. Київ, 2018. 475 с.
19. Публічне управління та адміністрування : навч. посіб. / О. В. Скидан та ін. Житомир : ЖНАЕУ, 2017. 705 с.
20. Розвиток Південного регіону України : соціально-управлінський аспект : наук. розробка / авт. кол. : З. В. Балабаєва та ін. Київ : НАДУ, 2011. 64 с.
21. Ястремська О. М., Мажник Л. О. Публічне адміністрування : навч. посіб. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 132 с.

Інформаційні ресурси

1. Про державну службу : Закон України від 10. 12. 2015 р. № 889-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>.
2. Про добровільне об'єднання територіальних громад : Закон України від 21. 05. 2015 р. № 157-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19#Text>.
3. Про засади державної регіональної політики : Закон України від 05. 02. 2015 р. № 156-VIII. URL : zakon2.rada.gov.ua/laws/show/156-19.

4. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21. 05. 1997 р. № 280/97-ВР. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>.
5. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09. 04. 1999 р. № 586 –XIV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14>.
6. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 27. 06. 2001 р. № 2493-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14#Text>.
7. Про співробітництво територіальних громад: Закон України від 17. 06. 2014 р. № 1508-VII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1508-18#Text>.
8. Президент України : офіційний сайт. URL : <http://www.president.gov.ua>.
9. Верховна Рада України : офіційний сайт. URL : <http://www.rada.gov.ua/>.
10. Кабінет Міністрів України : офіційний сайт. URL : <http://www.kmu.gov.ua/>.
11. Національне агентство з питань державної служби : офіційний сайт. URL : <https://nads.gov.ua/>.